

СТАРТАП ВЛАСНОГО ВИНАХОДУ

*«Моя найкраща підприємницька порада?
Починайте!»*

Дейв Морін,
засновник Path – мобільної
соціальної мережі

В інформаційному просторі регулярно з'являються новини про створення чергових стартапів чи появу інноваційних рішень, якими українські розробники підкорюють світ. Проте за насиченим політичним життям вони іноді залишаються мало поміченими. А даремно, адже, як і весь світ, Україна зараз переживає піковий період стартап-діяльності.

У сучасних економічних реаліях нікого не здивуєш словом «стартап». Головними характерними особливостями стартапів є створення принципово нового продукту або вдосконалення готового. Завдяки цьому молоді компанії можуть у своїй галузі скласти конкуренцію навіть найбільшим гравцям ринку.

Сьогодні пошук інновацій є обов'язковим процесом для будь-якого бізнесу у світі, що дуже швидко розвивається й змінюється. Що далі, то більше це питання набуває важливості не тільки як умова процвітання компанії, але і як умова виживання.

У нашій країні постійно зростає кількість стартапів. Це стосується як їх загального показника, так і чисельності успішних стартапів, що отримали світове визнання. За останні роки збільшилася не лише кількість проектів, але й обсяг інвестицій у них. Так, 2018 рік став рекордним за обсягом коштів, які привернули технологічні стартапи в Україну.

Про українські компанії та їхні винаходи писали закордонні видання, відповідні продукти та послуги замовляли користувачі з різних країн. Успішні стартапери також долучалися до кампаній зі збору коштів. Вони зуміли розкрутити свій інноваційний продукт і залучили до цього величезні інвестиції з усього світу. Багато з таких проектів перемагали на різних конкурсах та відзначалися престижними преміями й нагородами.

Тож напередодні Дня винахідника і раціоналізатора, який цього року припадає на 21 вересня, ми вирішили детальніше розповісти про успіхи наших стартаперів. Пропонуємо огляд цікавих і самобутніх стартапів українців за останні роки.

«SolarGaps» – один з найуспішніших українських стартапів та один з перших, який отримав 1 млн євро на умовах безповоротного фінансування від ЄС в рамках другої фази програми Horizon 2020 SME Instrument.

Компанія одержала кошти для комерціалізації перших у світі «розумних» жалюзі із сонячними панелями. Відтак SolarGaps увійшов до 5% європейських інноваційних стартапів, яким вдалося отримати грант за вказаною програмою.

HORIZON 2020 — це найбільша рамкова програма Європейського Союзу з фінансування науки та інновацій із загальним бюджетом близько €80 млрд, розрахована на 2014 – 2020 роки. Є ініціативою ЄС, що виділяє кошти на конкурсній основі на підтримку розвитку та впровадження інновацій, у тому числі в підприємстві й промисловості.

Команда SolarGaps розробила жалюзі для перетворення сонячного випромінювання в електричну енергію. Вони дозволяють виробляти зелену енергію з поверхні вікон, тим самим заощаджуючи на електроенергії та зменшуючи викиди вуглекислого газу.

Жалюзі створені на основі вбудованих фотоелектричних елементів, які генерують електроенергію, що в подальшому використовується для зарядки пристроїв, зберігання в акумуляторах і/або продажу постачальнику електроенергії. SolarGaps здатні автоматично відстежувати рух сонця протягом усього дня, регулюючи своє положення для забезпечення оптимальних кутів потрапляння на них сонячних променів і максимальної концентрації сонячної енергії. Одного квадратного метра SolarGaps достатньо, щоб зарядити 3 ноутбуки або 30 світлодіодних лампочок. SolarGaps також інтегрується із системами управління «розумного» будинку (Google Home, Amazon Echo) й іншими пристроями. Контроль жалюзі можна здійснювати за допомогою телефону через Wi-Fi або Bluetooth.

Засновник стартапу Євген Ерік та операційний директор Юрій Цвіркун

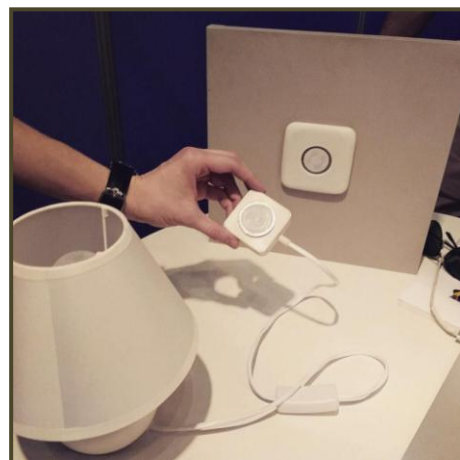
SolarGaps в UNIT.City, Київ

Продукція тільки заходить на український ринок, але користується попитом у Європі та США. Жалюзі вже купують у 7 країнах. У липні SolarGaps оголосив про відкриття власної фабрики в Україні.

«Упевнені, у майбутньому наш продукт стане обов'язковою частиною smart cities, яка перетворює вертикальні фасади будівель на сонячні електростанції», – зазначив Юрій Цвіркун.

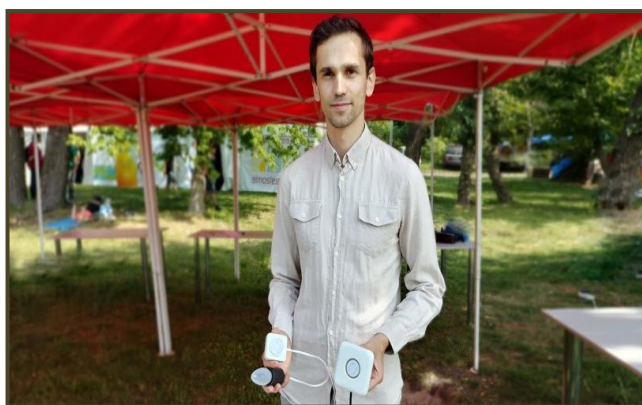
«Життя без проводів» пропонують Чернігівські інженери зі стартапу **Meredot**, використовуючи сучасні технології та ідеї Ніколи Тесли. Вони готові заряджати електромобілі без проводів, а в побуті допоможуть відмовитися від більшості електророзеток. І світові гіганти готові підтримати талановитих українських інноваторів.

На початку серпня стало відомо, що стартап отримав €50 000 від Єврокомісії в рамках першого етапу програми Horizon 2020 SME.

У Meredot відзначають, що винахід компанії дозволяє усунути проблеми нинішніх бездротових зарядних пристроїв. Ідеться, зокрема, про низьку енергоефективність, малу передану потужність і статичність гаджетів. Розетка виключає удари струмом і вміє працювати з Wi-Fi. У Meredot немає роз'ємів для вилки, оскільки вона примагнічується до розетки. Енергія в такій розетці передається завдяки електромагнітній індукції.

«Розробки команди дозволили передати "повітрям" електричну енергію на відстань 30 см з ефективністю системи вище ніж 90%», – зазначає співзасновник і технічний директор компанії Роман Єршов.

Засновник компанії Роман Бисько

Користувачам надається новий рівень комфорту використання. Вилка дуже просто підключається до точки живлення у важкодоступних місцях і під будь-яким кутом, а якщо ненавмисно зачепити шнур, то вона безпечно від'єднається від точки живлення. Розеткою можна керувати дистанційно.

Meredot направить отримані від Єврокомісії кошти на доопрацювання технології, лабораторні тести та адаптацію винаходу до потреб користувачів автомобільної, побутової й мобільної техніки.

Після завершення першої фази стартап планує продовжити свою участь у Horizon 2020 і подати документи на другий етап програми, де обсяг фінансування сягатиме €2,5 млн.

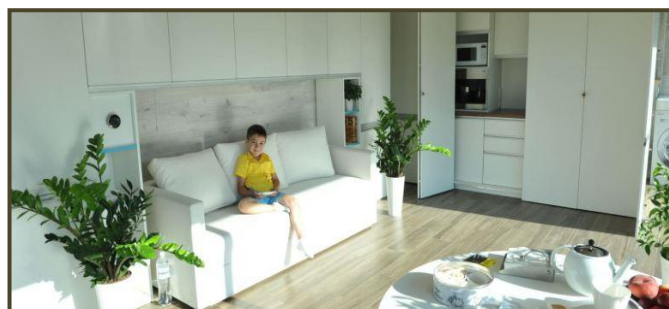
У 2017 році семеро українців потрапили до щорічного рейтингу New Europe 100, опублікованого в газеті Financial Times. Ідея цього рейтингу – показати найбільш талановитих, впливових та інноваційних людей Центральної та Східної Європи, котрі змінюють суспільство, політичну ситуацію та бізнес-середовище. Серед української сімки – Максим та Юлія Гербут, засновники стартапу **PassivDom**.

PassivDom – український стартап, започаткований у 2016 році. Головний продукт – готовий автономний енергоефективний будинок у різних модифікаціях з меблями та технікою.

Засновники запевняють, що цей дім найтепліший у світі, не витрачає ресурси нашої планети, а виготовити його можна всього за вісім годин.

Passiv Dom справді незвичайний. Його каркас виготовляється за допомогою промислового 3D принтера. Будинок не потребує додаткового джерела енергії для нагрівання або охолодження й має низьке

енергоспоживання. Дах оснащений сонячними панелями, які забезпечують житло енергією. Шестишарове скло надійно зберігає в будинку тепло. Він ні до чого не підключений – тобто повністю «самостійний». До всього цього

PassivDom не потребує фундаменту, його можна перевозити з місця на місце.

Будинок має автономне постачання води (а саме систему її збереження та фільтри для очищення, навіть якщо вода надходить з річки). Більш того, у нього навіть є власна каналізаційна система. Також будинок оснащений проектором з 100-дюймовим екраном, акустичною системою, інтернетом та розумним дверним замком зі сканером відбитків пальців. У смарт-будинках нового покоління працює 24 інтелектуальні інженерні системи, серед яких контроль якості повітря, вмісту кисню й вуглекислого газу тощо. Також можливе управління будинком через мобільний додаток.

PassivDom може слугувати як гостьовим будинком на задньому дворі, так і дачею для відпочинку на березі моря, у лісі або ж у горах. Його також пропонують використовувати в якості мобільного готелю.

Потрапляння Гербутів до рейтингу New Europe 100 – не єдине визнання революційної технології. Стартап також отримав грант від програми Євросоюзу Horizon 2020 у розмірі €50 тисяч, що був призначений на комерціалізацію проекту із серійного виробництва будинків.

Перше підприємство, де створюють абсолютно автономний будинок – проект українського стартапу, – запрацювало у 2018 році в місті Ріно, штат Невада, США. А в червні 2019 року стартап PassivDom запустили франшизу з виробництва в Україні. У планах у компанії випускати по п'ять-шість будинків на місяць. Такий будинок був представлений у травні на конференції iForum-2019 – українському форумі інтернет-діячів, – а в серпні відбулася презентація будинку в Національному парку Межигір'я.

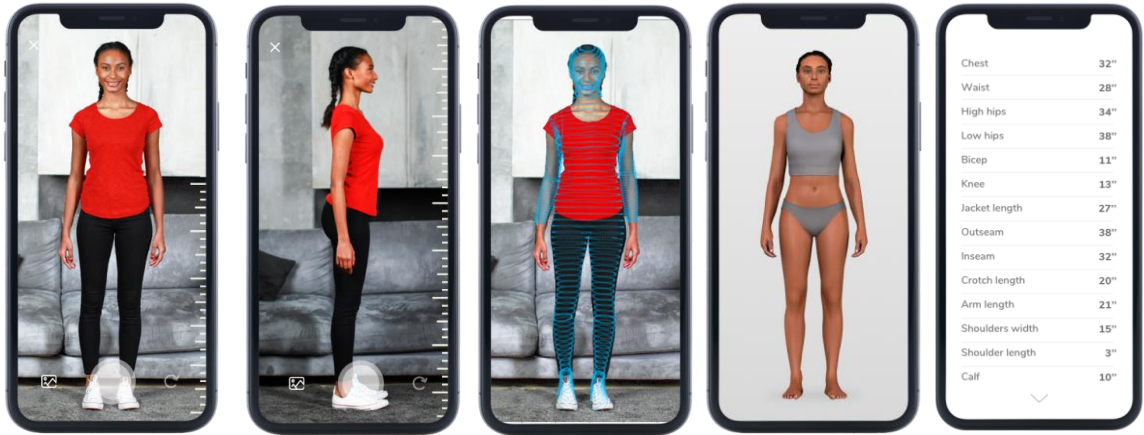
Цікавий досвід Вадима Роговського та двох його стартапів **Clickky** та **3DLOOK**. Платформа з просування мобільних додатків Clickky у 2017 році, за версією профільного видання Inc, увійшла до двадцятки маркетингових компаній Європи, що найшвидше зростають.

Стартап 3DLOOK у травні цього року отримав престижну премію від французької корпорації LVMH Innovation Award.

Технологія 3DLOOK була розроблена на основі нейронних мереж, яка дозволяє за допомогою всього двох фотографій визначити параметри тіла та створити 3D-модель людини.

Після того, як інтернет-магазин встановить 3DLOOK на своєму сайті, клієнту потрібно просто зробити фотографії (фронтальне й бокове) на камеру смартфона та завантажити їх на сайт, вказавши додатково лише стать і зріст. Один клік – і клієнти мають свою точну 3D-модель, яка включає 24 вимірювання, зокрема довжину руки, довжину плеча, обхват стегон і талії, основи шиї тощо. У результаті можна миттєво отримати пропозиції одягу свого розміру на сайті. Розробники повідомляють, що додаток працює на кожному пристрої та на кожній платформі.

LVMH Innovation Award – премія французької корпорації LVMH (належить Бернарду Арно, одному з найбагатших людей у світі), що випускає предмети розкоші під брендами Dior, Louis Vuitton, Givenchy, Hublot й іншими. У рамках своєї премії LVMH відзначає інноваційні стартапи у сфері рітейлу, електронної комерції та суміжних сфер.

Вадим Роговський на сайті компанії <https://3dlook.me> зазначає: «Ми створили нашу унікальну технологію, щоб надати споживачам в Інтернеті найбільш персоналізований та привабливий досвід покупок, а підприємствам – інформацію про те, який вигляд мають їхні клієнти насправді».

Завдяки нагороді компанія отримала можливість побудувати відносини з усіма Будинками моди LVMH.

За час роботи компанія привернула більш як \$1 млн інвестицій.

Інший захоплюючий український стартап ще не став таким популярним і широкоживаним, як попередні, проте зробив справжній фурор на платформі з просування креативних проєктів Kickstarter, зібравши у 28 разів більше коштів, ніж розраховував, – \$430 тисяч

замість \$15 тисяч.

Kickstarter – наймасштабніша у світі краудфандінгова платформа, заснована у 2009 році. Той, хто хоче отримати фінансування, повинен зареєструватися й розмістити опис проєкту на Kickstarter в одну з 15 категорій.

Time 4 Machine (T4M) – це український дизайнерський стартап, який очолює Денис Охріменко. Його останній проєкт – «Найкрасивіший конструктор у світі» – являє собою 3D-набір зі сталевих деталей для створення дійсно гарних механічних моделей. У комплект входять: футляр для візиток, трактор, робочий годинниковий механізм, вантажний спорткар, кабриолет з пружинним приводом, класичний седан, восьмимоторний літак Hercules, танк і паровоз. У зібраному вигляді всі моделі мають рухомі деталі: у літака крутяться гвинти, в автівки відчиняються двері. У Дениса Охріменка навіть є патенти на деякі види з'єднань.

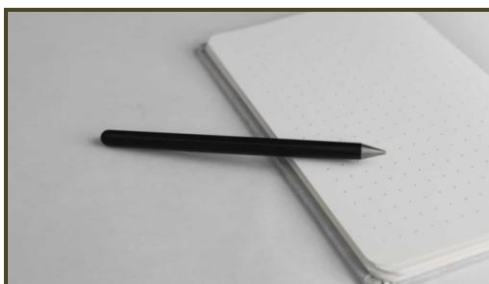
Сам процес будівництва максимально простий, але є й моменти, які вимагають майстерності та терпіння. У навчальному посібнику користувача є короткі письмові вказівки та дуже докладні ілюстрації, які дозволяють візуально виконати кожен крок.

На думку засновника, стартап став успішним через його унікальність, адже такі речі не купиш у звичайному магазині. Моделі створюються для віку 14+. Проект одразу отримав передзамовлення серед 3000 любителів конструкторів по всьому світу.

Команда T4M уже запускала і вдало провела аналогічну кампанію у 2017 році, зібравши тоді \$50 тис. Можливо, це стало додатковим стимулом для колишніх прихильників проекту і нових замовників та забезпечило теперішній успіх.

У січні в Лас Вегасі пройшла найбільша виставка споживчої електроніки CES 2019. Уже третій рік поспіль Україна представлена на ній власним технологічним павільйоном Ukraine Tech Pavilion. З кожним роком рівень учасників зростає, а досвід попередніх років показав, що наші стартапи конкурентоздатні та успішні на світовому ринку. У цьому році учасниками українського павільйону в рамках виставки стали 8 вітчизняних стартапів, що були обрані українськими та міжнародними експертами й інвесторами.

Одним з них став стартап **Nuka**, який наразі оцінюють у мільйон доларів. Nuka – це «вічні» канцтовари – водостійкий багаторазовий блокнот і олівець, який неможливо списати. Блокнот створений із синтетичного

пластикового паперу. У ньому можна писати звичайною ручкою, а витирати написане – антисептиком для рук. Міцний олівець Nuka – сплав декількох металів. Він окисляє папір і залишає слід. Продукт підійде для менеджерів, дизайнерів, і тих, кому доводиться купувати новий блокнот щотижня.

Автори Nuka – учні старшої школи з Києва – Катерина Михалко й Микита Владикін, яким зараз по 17 років, і 20-річний Євген Шило.

У квітні стартап Nuka запустив кампанію на Kickstarter, аби зібрати \$20 тисяч на «вічний блокнот і олівець», проте отримав навіть більше – майже \$27 тисяч та 2000 замовлень зі США за 2 тижні.

Red Dot Award – це міжнародна дизайнерська премія, якій уже понад 50 років. Переможців визначають у сферах продуктового й комунікаційного дизайну. Критерії відбору – якість, естетика, впровадження та впізнаваність дизайну.

У планах у юних винахідників співпраця з міжнародними партнерами. Команда Nuka хоче запустити продукт відразу на глобальному ринку – в США, – а не обмежуватися тільки ринками України й СНД, тож подали заявку на американський патент; зараз вона в процесі розгляду.

Український технологічний стартап Nuka отримав престижну дизайнерську премію Red Dot Award 2019. Компанія виборола нагороду в категорії Product Design за металевий олівець.

Усі ці проекти – уже не новачки на своєму ринку. Проте у 2019-й вони увійшли із значними показниками. Їх засновники змогли не тільки придумати щось нове, корисне, але й отримати високу експертну оцінку своїх винаходів та залучити інвестиції для розвитку свого бізнесу.

Отже, у нашій країні вже є чимало успішних технологічних стартапів, і з кожним роком їх кількість зростає. Деякі здобули популярність на внутрішньому ринку, інші претендують на глобальний масштаб. Україна вкотре доводить: у нашої країни неймовірний інноваційний потенціал.

Суттєвою підтримкою з боку держави повинен стати Український фонд стартапів, який з 11 липня офіційно розпочав свою роботу. Початковий бюджет Фонду становить близько 400 млн грн, які будуть направлені на підтримку нових кампаній. Планується надавати гранти в розмірі \$25 – 75 тисяч на два роки.

Фонд шукатиме стартапи, які будуть працювати в усьому світі, а не лише в Україні. Перевага віддаватиметься стартапам, що займаються агропромисловою технікою, медициною та біотехнологіями, кібербезпекою, енергетикою, «інтернетом речей», штучним інтелектом, Big Data, блокчейн тощо.

У Кабінеті Міністрів України обіцяють, що Фонд не лише надаватиме перспективним інноваційним стартапам і відповідним проектам фінансову допомогу, а й підтримуватиме їх експертизою в налагодженні масового виробництва та залученні інвестицій, що стимулюватиме вітчизняні науково-технічні розробки, і допоможе вивести на ринки нові конкурентоспроможні товари та послуги.

Використана література

1. Баб'ячок Р.І., Кульчицький І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні - проблеми, перешкоди і можливості// <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf>
2. Демченко Д. Украинский стартап SolarGaps получил безвозвратный грант от Еврокомиссии на 1 млн евро в рамках программы Horizon 2020// <https://ain.ua/2019/04/10/solargaps-1-mln-evro-horizon-2020>
3. Демченко Д. Украинский стартап Meredot привлек 50 000 евро от Еврокомиссии// <https://ain.ua/2019/08/12/meredot-50-000-evro-ot-evrokomissii>
4. Кириленко О. Український стартап металевих 3D-пазлів зібрав понад \$400 тисяч// <https://hromadske.ua/posts/ukrayinskij-startap-metalevih-3d-pazliv-zibrav-ponad-dollar400-tisyach>
5. Козловская Е. Киевские подростки создали «вечный» блокнот и карандаш. Их стартап Nuka оценивают в миллион долларов// <https://mc.today/kyevskie-podrostki-sozdali-vechnyj-bloknot-i-karandash-ih-startap-nuka-otsenivayut-v-million-dollarov>
6. Кудриль І. В Україні запустили виробництво смарт-будинків на сонячних батареях// <https://energyhub.com.ua/v-ukrayini-zapustili-virobnitstvo-smart-budinkiv-na-soniachnikh-batareiakh>
7. Украинский стартап 3DLOOK будет работать с Louis Vuitton и Givenchy// <https://bizquit.online/ukrayinskij-startap-3dlook-budet-rabotat-s-louis-vuitton-i-givenchy/>